

Børne- og Undervisningsministeriet
Maja Butho Skovsgaard og
aarjk@uvm.dk

Børns Vilkår
Trekronergade 26
2500 Valby
Danmark

M +45 3555 5559
bv@bornsvilkar.dk
www.bornsvilkar.dk

30. januar 2024
Side 1

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse (Ophævelse af revisionsbestemmelse)

Det er stærkt bekymrende, at regeringen med det udsendte lovforslag vælger at overhøre en række fagligt underbyggede undersøgelser om børn og unge¹, der er ramt af bekymrende skolefravær. Undersøgelser, der alle viser, at årsagerne til skolefravær ofte er sammensatte og at børn med et bekymrende skolefravær ofte er i mistrivsel. Problematikker, der kalder på en grundlæggende anden tilgang for at hjælpe børnene gennem fokus på forebyggelse, opsporing og handling og ikke gennem trussel om og standsning af børne- og ungeydelsen.

¹ Se bl.a. [Evaluering af lov om styrket forældreansvar - vive.dk](#)

Børns Vilkår (2020): Skolens tomme stole. Skolefravær set fra barnets perspektiv. Rapport udgivet i samarbejde med Egmont Fonden

[Skolefravaars Rapport 2020 web print.pdf \(bornsvilkar.dk\)](#)

Fisker, T.B. (2020): Fra børn og fulde folk ... Hvad børn selv siger om skoleundgåelse. Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift 57(1), 67-75.

Havik, T. (2029): Skolefravær. At forstå og håndtere skolefravær og skolevægring

Knage, F. og Kousholt, D. (2023): Langvarigt bekymrende skolefravær. Pædagogisk Indblik 21

Kousholt, D. (2019): Skolevanskeligheder set fra forældres perspektiver – om organisering af forældresamarbejde som opgave for PPR. Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift 56(2), 69-84. Knage, F.S. (2020): Skolevægring: sammenviklinger og subjektpositioner. Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift 57(1), 29-37.

Lund, G.E. (2021): Fra fravær til fællesskab. Hvad kan skolen gøre? Aarhus Universitetsforlag.

VIVE (2020): Panelanalyse af bekymrende skolefravær

**STOP
SVIGT**

1) Stop fraværsstraffen

Børns Vilkår ønsker med dette høringssvar at sende en varm opfordring til regeringen og til folkeskoleforligskredsen om at trække lovforslaget tilbage og i stedet fremsætte et, hvor muligheden for økonomiske sanktion ved ulovligt fravær fjernes permanent.

2) Hvad ved vi?

- VIVE: sanktionen hjælper næppe børnene tilbage i skolen

VIVE har på foranledning af den tidligere regering gennemført en grundig evaluering (2023) om effekten og implementeringen af lov om styrket forældreansvar. VIVE konkluderer bl.a., at det næppe er sanktionen, der får børnene tilbage i skolen. Det er derimod de indsatser og foranstaltninger, der sættes i gang, når et barn har udviklet et bekymrende skolefravær. VIVE konkluderer også, at loven rammer familier og børn, der allerede har det meget svært. Der er tale om forældre, der oftere er uden uddannelse eller jo, har lavet indkomster og nogle gange psykiske udfordringer. Børnene oplever hyppige familieskift, har typisk psykiske udfordringer og er ofte registrerede for at begå handlinger som, hvis de var ældre end 15 år, ville medføre en sigtelse².

- Ekspertter fra forskning og praksis: loven virker ikke – men den medfører mere administration og er konfliktoptrappende

Beskeden fra både lærere, pædagoger og skoleledere er, at loven virker konfliktoptrappende og, at den lægger beslag på administrative kræfter i skolerne, som med fordel kunne bruges bedre andre steder. VIVE har interviewet personale på skoler og i forvaltninger, som fortæller, at loven har medført betydeligt flere administrative arbejdsopgaver – og ikke opgaver, der virker til at modsvare den ønskede virkning med loven. Ganske få af de interviewede giver udtryk for at tro på, at en standsning af børne-ungegydelsen kan få børnene mere i skole. En samlet gruppe af forskere

² [Evaluering af lov om styrket forældreansvar - vive.dk](https://www.vive.dk/evaluering-af-lov-om-styrket-foraldreansvar)

inden for skolefeltet tegner et lignende billede af loven og fremhæver i øvrigt, at loven hviler på en uheldig straftænkning, der ikke passer ind i folkeskolen anno 2024³.

- **Børnene vil gerne i skole – deres forældre savner hjælp**

Der er altid en grund, når et barn ikke kommer i skole. Grundene er mange og forskellige – fra børnene ved vi, at det ofte handler om forhold i klassen (larm, et utrygt klassemiljø, de føler sig ikke mødt i skolen). Når Børns Vilkår taler med børn unge, der er ramt af skolefravær, fortæller de, at de føler sig ensomme, forkerte og, at de savner deres klassekammerater. De vil gerne i skole, og de bliver kede af, når andre børn og voksne beskylder dem for at pjække.

Forældrene savner vejledning og hjælp. De oplever, at de selv skal arrangere møder i skolen og med kommunen, rykke for møder, drive sagen fremad, sikre at andre fagligheder eller forvaltninger inddrages – alt dette samtidig med, at de er forældre til et barn, der har det rigtig svært. De fortæller, at de oplever reglerne som stigmatiserende, fordi de lægger til grund, at de som forældre har fejlet, fordi de ikke kan få deres barn tilbage i skole. De bekymrer sig om, hvad kommunen tænker om dem som forældre⁴.

3) Det vi gør, virker ikke – hvad skal der til for at lykkes?

De seneste nationale fraværstal viser, at over 100.000 børn og unge har et fravær på over 10 pct. Antallet alene viser, at de eksisterende regler ikke har været de rigtige.

Derfor foreslår vi, at Bekendtgørelsen om elevers fravær fra folkeskolen (nr. 1063 af 24/10/2019) ændres og suppleres med følgende elementer og krav:

- *En ny fraværforståelse, der tager udgangspunkt i børnenes trivsel i stedet for et entydigt fokus på fysisk fremmøde og ulovligt fravær.*

³ [Uddannelsesforskere: Dansk skolelovs straftænkning vækker mindelser om 1800-tallets sorte skole - Altinget: Uddannelse](#)

⁴ <https://bornsvilkar.dk/stopfravaersstraffen/>

- *Gør op med sondringen mellem lovligt og ulovligt fravær. Uanset hvad vi sætter foran fravær, er det udtryk for tid, hvor barnet ikke er en del af skolen og går glip af læring og fællesskab. Der skal i stedet fokuseres langt mere på, hvornår fravær giver bekymring for barnets trivsel, udvikling og læring.*
- *Definerer hvornår et samlet fravær anses for bekymrende – er det 2 % eller 5 %?*
- *Stiller krav om, at fraværdata anvendes systematisk og forebyggende. Bekymrende fravær i udskolingen kan identificeres allerede i indskolingsårene⁵.*
- *Stiller krav om, at børn og unge på alle klassetrin skal inddrages i alle sager om skolefravær*
- *Udformer nationale retningslinjer, der forpligter skolerne til at udarbejde lokale fraværspolitikker, som vi kender det fra mobbeområdet.*
 - o Fraværspolitikkerne skal altid både tage udgangspunkt i det enkelte barns behov og forudsætninger og den/de skolefællesskaber, som barnet er en del af.
 - o Fraværspolitikkerne skal også nærmere specificere, hvordan inddragelse af børn og unge på alle klassetrin i alle sager om skolefravær sikres.
- *Definerer kommunernes og skolernes handlepligt ved bekymrende skolefravær; hvornår skal skolen sætte ind, hvem (PPR m.fl.) skal inddrages og hvornår har man som forældre krav på en handleplan, proces for opfølgning og hvad er klagemulighederne.*
- *Stiller krav om oprettelse af tværgående fraværsteams i alle kommuner og udpegelse af en tovholder.*

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl

Direktør

⁵ VIVE (2020): Panelanalyse om bekymrende skolefravær